

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LOPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50

Candidats de la U. F. N. R.

en els dos districtes de Barcelona

Josep Baró y Mas

Santiago Gubern y Fàbregas

Pere Garriga y Roig

Joaquim Forcada y Monés

Adolf Pujol y Brull

Josep Ruíz y Casamitjana

LA CIUTADANIA

Hi ha cent mil homes a Barcelona que tenen dret a donar el seu vot en les eleccions de demà. Per no exposar-se a injustes limitacions la llei no'ls ha triat, y per això el sufragi es universal.

Però aquet dret de ser ciutadà que la llei dona graciosament té un preu en la nostra consciencia.

Si no votes, te negues a tu mateix el dret de ciutadania. Quan l'home public robi o malmeni els cabals de la provincia o fassi escarni dels teus sentiments, no tindras més dret a cridar que'l que tindria a queixarse de les brutalitats de l'amo l'esclau que, podentse redimir, no s'hagués redimit.

Si al votar no tries, aplicant al judici dels fets passats un viril sentiment de reclitut, no mereixes lo que't dona graciosament la llei, y ets indigne del dret de ciutadania. Si entre ls homes rectes no esculls el més lleal al teu pensar y et deixes moure pel vil interes, en la teva conducta hi ha prevariació.

Si després de la vergonyosa administració lerrouxista no sofreix aquesta plaga una forta baixa de vots, jo diré que la consciencia colectiva de Barcelona està podrida.

Si Barcelona treu triomfant un carlí, jo anyoraré aquella tradició política de la nostra ciutat, que no deixava surar mai als carlins. El partit que al cap de 36 anys encara no ha condemnat els horrors del saqueig d'Igualada ha de ser esborrat de la vida civil en les ciutats cultes.

PERE COROMINAS

PARLEN ELS CANDIDATS

Dintre de la Diputació provincial hi convé l'unió de tots els partits democratics y autonomistes pera contrarrestar l'influencia del xorcaciquisme, que desde son darrer baluart deixa repercutir la seva acció en les eleccions pera diputats a Corts.

Lo dit: que no podem perdre.

S. GUBERN

J. BARÓ Y MAS

□ □ □

No estimo necessari, després de quatre anys d'exercir el carrec de diputat provincial, dir lo que faré si resulto reelegit. Com a català, com a demòcrata y republicà, y com enemic irreductible de tota combinació immoral, seguiré honradament la via que m'he imposat, mentres no se'm demostrí que vaig equivocat.

* * *

En quant al resultat de les eleccions, crec que no podem perdre. La *Lliga's* barreja ab els cacics; altres que no són de la *Lliga*, però que hi tiren, volien anar ab la *Lliga*, malgrat la seva aliansa caciquista, carlista, etc., etc.; finalment, els radicals, representats per un des-

viat, saluden ab trets el nostre primer acte de propaganda electoral.

Aquestes eleccions tenen gran importancia pera Barcelona, no per la persona dels candidats que lluitaran, sinó per la situació de les forces que actuen. Ara's veurà si realment les campanyes que'l catalanisme ve fent contra'l caciquisme desde que aparegué com element d'acció política, han entrat realment en l'ànima de la ciutat de Barcelona; ara's veurà també l'efecte que en el nostre poble ha produït la gestió municipal de la majoria radical y els debats parlamentaris que aquella gestió originà.

Es per això que no tenen valor actual els números resultants de les eleccions passades: hi ha dret a esperar sorpreses.

La conducta de l'U. F. N. R., que, per catalana, s'aparta dels cacics, y per democrática y republicana fuig dels carlins y de la Defensa

10/382

Social, ens autorisa a esperar molts vots d'aquesta Barcelona tradicionalment lliberal.

PERE GARRIGA ROIG

□ □ □

Amics:

Vostre desitg altra volta m'exigeix un sacrifici.

Per Barcelona estimada y per la llibertat, per vosaltres tots, per la moralitat y honradesa, he donat sempre l'humil fruit de mos entusiasmes.

Al mirall de Cà la Vila s'hi reflexa ma conducta. Si algú l'ignorés, pot allí cercarla diàfana.

Els que anem a la Diputació mantindrem ben enlairada la bandera de la moralitat y la administració escrupulosa, patrimoni de la democràcia.

Constant preocupació nostra deü ser el millorament de l'instrucció y la beneficència, perseguint ben de la vora l'ideal; el bé de tots.

L'exploració de tota mena d'obres públiques: cases pera obrers, construcció immediata de camins, carreteres y ferro-carrils secundaris, únic medi de fecundar la riquesa en nostres pobles, obrintlos el cor a la vida, ab sa indústria, comers y agricultura.

La creació de granjes agrícoles, càtedres, sindicats de defensa y caixes d'estalvis, pera acabar ab el caciquisme rural, entronisador de la misèria.

Molt podria indicarvos y més s'ha de fer. Ara, abans y sempre els actes respondran per la meua obra.

Es quant sincerament puc dirvos.

JOAQUIM FORCADA Y MONÉS

□ □ □

En el moment actual de la política catalana es arribada l'hora de que tots els homes de bona voluntat hi aportem nostre concurs... El desgavell en l'administració dels cabals del poble es indici d'un estat de corrupció social que demà seria de conseqüències irreparables.

Ab regidors y diputats honrats, absolutament honrats y conscients de la tasca a complir, podrem fer de Barcelona y de Catalunya un futur estat de la Federació Ibèrica que sigui espill dels pobles. Per això hem de treballar sens treva y sense reparar en sacrificis.

DR. PUJOL Y BRULL

□ □ □

Si els vots dels meus conciudadans em dugessin a la Diputació Provincial, procuraria contribuir a la tasca essencialment administrativa de la mateixa, ab mira a fomentar una Catalunya culta, republicana y democràtica.

J. RUÍZ CASAMITJANA

LA SETMANA

MENTRES en Canalejas, a Madrid, tornava a obrir les Corts que desde Nadal ha tingut tancades, M. Monis, a París, llegia davant del Parlament la seva declaració ministerial. Vol dir això que'l vuid deixat per M. Briand en la suprema direcció de la República francesa ja està ple.

Està ple. ¿Y com s'ha omplert? Els homes que, després de la batalla parlamentaria iniciada per M. Malvy, han recullit l'herència dels caiguts del 24 de Febrer, ¿qui són y què representen?

Del seu programa ministerial, l'ensat al públic el dilluns, difícil es deduirho. «Som—ve a dir en resum l'extrany document—els continuadors de la política de M. Briand.»

Si això es veritat, llavors ¿per què han vingut? Si la seva labor al poder ha de ser la mateixa de M. Briand, ¿per què, doncs, ab tanta obstinació varen obligarlo a demanar l'«absoluta»?

¿Misteri?... No. Si els lectors d'aquestes notes recorden lo que sobre la crisi francesa escrivíem la setmana passada, saben ja, respecte a aquest assumpte, a què atènyer. ¡Tan clar fos lo pervenir com ho es el mobil de la campanya que ha portat lo present!...

Però, tiremhi un vel sobre aquestes misèries. Deixem a un costat, per avui, les coses, y parlem dels homes.

LES ELECCIONS DE DEMÀ

CANDIDATURES

de l'Unió Federal Nacionalista Republicana

A Barcelona: Districte II provincial

Josep Baró y Mas
Santiago Gubern y Fàbregas
Pere Garriga y Roig

Districte III provincial

Joaquim Forcada y Monés
Adolf Pujol y Brull
Josep Ruíz y Casamitjana

Vilafranca-Igualada

Isidro Rius y Font

Vilanova-Sant Feliu

Eduard Micó

Girona

Lluís d'Atmetller
Josep M.ª Batlle

La Bisbal

Miquel Matas

Figueras

Martí Inglès Foreh

Olot-Puigcerdà

Isidro Riu

Lleida-Las Borjas

Alfred Pereña
M. Fàbregas Vidal

Joan Olivé

Tremp-Viella

Josep M.ª España
Francisco Mestres
Pere Lasala

Falset-Gandesa

Josep Anguera
Pere Altés
Joan Alentorn

Tortosa

Marcelí Domingo

M. Ernest Monis, president del nou Gabinet y ministre de Justicia, es un senyor de 65 anys, molt ben conservat, gran propietari viticultor a la Girona, senador per Burdeus y advocat. Sigüé ministre de Justicia ab en Waldeck-Rousseau y, fins ara, havia ocupat en el Senat la vis-presidencia de l'esquerra democràtica.

Al seu entorn y com a principals figures del Govern hi ha: M. Delcassé, encarregat avui de la cartera de Marina, després d'haver sigut ministre de Negocis estrangers ab en Brisson, en Waldeck-Rousseau, en Combes y en Rouvier; M. Berteaux, radical socialista y ministre de la Guerra; M. Caillaux, ministre d'Hisenda, y M. Cruppi, de l'Exterior.

El més jove dels individus del nou Govern es el subsecretari M. Malvy, qui compta solsament 36 anys; el més vell, M. Antoni Perrier, qui'n té 75.

Agrupats per professions, hi ha en el nou ministeri un pintor, un industrial, un agent de cambis, un ex-inspector d'Hisenda, dos cate-dràtics, dos periodistes y set advocats!... Si pera arruinar a un client ab un sol n'hi ha prou, ¿què li passarà a la República francesa en mans de set advocats, cada un dels quals, com es de rigor, voldrà portarli el plet a la seva manera?...

Finalment, entre ministres y subsecretaris, figuren en el Gabinet Monis deu senyors que encara mai havien pogut tastar el poder: MM. Perrier, Steeg, Dumont, Pams, Massé, Paul-Boncour, Messimy, Malvy, Chaumet y Constant.

¡Deu personatges sapientíssims, eloqüentíssims, eminentíssims—y alguns d'ells ja en les postrimeries de l'existència—que encara no sabien lo que es asseure's en un silló ministerial!...

¿Se comprèn ara per què M. Briand—que feia cinc anys que era ministre—cau entreban-cat pel Parlament y's veu obligat a deixar el siti a un altre Govern... que justament se proposa ser el continuador de la seva política?...

Esperavem poder dir ja avui alguna cosa de

les tasques empreses per les Corts espanyoles, per la reobertura de les quals tanta impaciència mostraven determinats elements polítics; però, per ara, no hi ha novetat.

El Congrés celebra de vegades sessions que duren mitj' hora, y encara empleada quasi tota... en llegir l'acta de l'anterior. Les del Senat, sense ser gaire més llargues, tenen al menys l'atractiu que ofereix la magnífica vitrina que a l'entorn de la Presidencia s'ha instalat pera evitar que'l senyor Montero Ríos s'encostipi.

La present calma política té no poc de sospitós. El teló no's mou, però s'endevina que al darrera seu hi passa alguna cosa.

¿Llei de Jurisdiccions?... ¿Roma?... ¿Plàticas de familia?...

Potser quan s'hagin fet les eleccions l'enigma s'aclareixi.

PIF-PAF

VETLLA D'ELECCIONS

Hi ha, entre les eleccions provincials y les eleccions municipals de Barcelona, una capital diferència: en les eleccions municipals pot ésser un enemic el fals radicalisme, ja que aquest es la característica del fort contingent donat a Barcelona per l'immigració propia d'aquesta gran urb; però en les eleccions provincials el caciquisme y les dretes en general són un enemic més fort, ja que ells són la característica de les ruralitats y de les viles. Aleshores de la Solidaritat, recordeu que ja va estar a punt d'haverhi un conflicte ab motiu de la candidatura per Barcelona, a causa de la pretensió dels carlins, qui volien obtenir ab l'ajuda dels aliats lo que per cap estil podien obtenir d'altra manera.

La provincia, com a tal, es representació de termes mitjos, d'interessos creats y materials, de burgesies. La provincia, ademés, es una

pura representació dels organismes creats pel centre, es la viventa prova de l'esquarterament de Catalunya. Ja sabeu que es un topic del catalanisme l'escriure en bastardilles la paraula *provincia*, indicant que nosaltres no podem acceptar ni fins l'existència mateixa de tal demarcació, tan exclusivament administrativa. La provincia neix de Madrid y no de les entranyes del nostre terrer nacional. Es merament burocràtica; es de paper. Es la forma moderna del feude, ja que'ls cacics l'han rebuda directament del centre, pera ferhi sentir l'acció delegada dels ministeris y de les direccions generals.

Es clar, doncs, que si la provincia no té *anima* no podrà florirhi cap idealitat, cap principi, cap doctrina; no podrà ésser el veritable camp de lluita de les batalles polítiques; serà *objecte* y no *subjecte*; estarà entregada an aquella ausencia absoluta d'inquietuts ideals que se n'ha dit política realista; serà sempre el reducte darrer de les *defenses socials* contra l'invasió de la política, que per ésser política es precisament ciutadana y espiritual; representarà els interessos del camp, de la terra, sempre materials, contra els interessos de la ciutat; encarnarà el tronc del còs de Catalunya, mentre el cervell nucli de la vida nacional se concentrarà en la lluita dels comicis barcelonins o en la lluita electoral de les grans poblacions obreres, que son, en rigor, barris dispersos de la nostra ciutat única.

Totes aquestes consideracions expliquen la desanimació previa de totes les eleccions provincials. Si la provincia, per sí mateixa, no té representació viva, menos encara la tindran els seus representants. Dins la jerarquia de les nostres investitures polítiques, el paper dels diputats provincials no pot ésser més obscur.

El municipi de Barcelona, per ésser representació vivament política, ha passat a mans de la majoria esquerrana, si be, a conseqüència del desequilibri intern de la nostra població barcelonina, l'element immigrat hi predomina sobre el català.—En cambi, la Diputació provincial de Barcelona, després d'ésser la darrera defensa del caciquisme centralista y oficial, ha passat a mans de l'hegemonia regionalista, es dir, ha cambiat el sentit de la seva perpetua representació conservadora, catalanista sense ferla progressiva. La Diputació tindrà, si volen, sobre el nostre Municipi, una superioritat en quant a catalanisme; però té, innegablement, una inferioritat en quant a progressisme. En sentit nacional o ètnic, es superior. Com a revelació de tendència política, es inferior.

Conseqüència claríssima d'això: an el Municipi de Barcelona, ont hi ha un desequilibri en favor dels anti-catalans, li convé un reforç en sentit catalanista; a la Diputació, ont hi ha un desequilibri en favor dels conservatius, li convé un reforç en sentit d'esquerra.—Per això nosaltres hem obeït a un instint ben natural negantnos a tota aliansa ab els elements dretistes.

Considerant la Diputació y el Municipi com els dos brassos de la representació barcelonina (y dic brassos, també, en el sentit tradicional d'estaments) la Diputació serà el dret y el Municipi l'esquerra. La Diputació serà un Senat, y el Municipi un Congrés. El Municipi representarà individus, y la Diputació representarà interessos, sistemes. El Municipi representarà homes, barris; y la Diputació representarà terres, riqueses. Penseuho be.

Mentres la Diputació provincial persisteixi ab vida, encara que aquesta vida sia emmanllevada y burocràtica, es clar que'ns interessa ferne la conquesta pera l'esquerra. La nostra victòria, per evolució, no es altra cosa que l'apoderament successiu de tots els organismes y sitials públics, per migrada que sia la seva respectiva importància. Tota elecció, ademés, té un valor com a revelació de voluntat popular, com a mostra de l'estat d'esperit públic.—En aquest sentit, doncs, fem avui vots en favor de la nostra victòria de demà, esperant diades de combats més punyents, y vetlles de comicis més entusiastes.

GABRIEL ALOMAR

CAMPANYA ELECTORAL

En interès dels nostres lectors, reproduim les instruccions que sobre les eleccions de demà donavem en l'últim número:

La Diputació provincial, que's compon de 36 diputats, se renova per meitats—no del tot exactes—cada dos anys. En el present, als 16 que legalment han de cessar deuen afegirhi tres vacants, produïdes per diverses causes. Són, doncs, 19 els diputats provincials que demà hauran d'elegir-se.

En virtut d'aquest sistema de renovació, que fa que en cada votació hi prengui part solament la meitat del cens electoral, aquesta vegada correspon votar als electors que en les eleccions provincials de l'anterior bienni deixaren de ferho.

Per lo que's refereix a Barcelona-ciutat,—y cridem sobre aquest punt l'atenció dels nostres amics—únicament hauran d'emetre el vot els districtes y seccions que a continuació's detallen:

Districte segon provincial, que'l formen:

Districte primer municipal,	seccions de la 13 a la 20.
» segon »	totes les seccions.
» tercer »	totes les seccions.
» quart »	totes les seccions.
» sisè »	seccions 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 37, 39, 40, 45, 46 y 47.
» vuitè »	seccions de la 1 a la 22.
» novè »	seccions 2, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, y 20.
» desè »	totes les seccions.

Districte tercer provincial, format per:

Districte primer municipal,	seccions de la 1 a la 12.
» quint »	totes les seccions.
» setè »	seccions de la 1 a la 49.

Y, ja en vigílies de la batalla, insistim sobre la conveniència, millor dit, la necessitat, de que'ls electors, sense perdre moment, consultin quina es la seva situació, en qualsevol de les nombroses oficines electorals que l'Esquerra Catalana té establertes.

Els tremendos embolics y errors que hi ha en les llistes y els canvis que s'han introduït en quasi totes les seccions, poden fàcilment ocasionar que, sense aquesta consulta, l'elector massa confiat perdi el vot.

El miting del Tívoli

Si hem de creure a *La Veu de Catalunya*, en el partit de l'U. F. N. R. de Barcelona no hi ha quasi be ningú que estigui conforme ab l'acord d'anar sense aliances a les eleccions que prengué l'Assamblea municipal. Tota la massa del partit, segons diu l'orgue regionalista, ne protesta, y la gran majoria dels federals nacionalistes estan fonamentalment disgustats.

Essent així, ¿qui omplí a vessar el teatre del Tívoli el passat diumenge? ¿D'ont sortí aquella gentada que s'hi aplegà? Y l'entusiasme, els aplaudiments y les aclamacions, ¿com s'expliquen?

Perquè la veritat es que, malgrat les insidioses informacions de *La Veu*, el miting electoral del diumenge fou un exit magnífic, complet. El local bullia de gent, y aquesta gent vibrava d'entusiasme a cada parrafada enèrgica dels oradors. En Layret, atacà coratjosament als adversaris; l'Oriol Martorell exposà la feina positiva que's pot fer desde les Diputacions catalanes; en Gubern escometé gallar-

dament als regionalistes que volien tapar els veritables *fets vandàlics* del manicomí de Sant Boi; en Carner, franc y lleal, explicà convincentment el per què havia rebutjat l'Esquerra la coalició proposada per la Lliga, y en Pere Corominas tragué a la vergonya, ab paraules de foc, les malifetes dels titulats radicals barcelonins.

Contrastant dolorosament ab l'esplendidesa de l'acte, un infelís fanatic d'en Lerroux engegà un tret de pistola browning mentres parlava en Corominas, sense que, per fortuna, fes blanc. A la sortida's produïren manifestacions espontànies en honor d'en Corominas y d'en Carner, els quals foren acompanyats als seus domicilis per nodrits grupus que'ls aplaudien y aclamaven calurosament.

El miting del Tívoli demostrà que l'Esquerra catalana va a la lluita ab entusiasme y ab empenya de victòria.

R. y V.

La conferencia d'en Maeztu

Faltats de l'espai necessari pera parlar d'aquesta festa de l'esperit ab l'extensió que's mereix, hem de limitarnos a transmetre al lector en breus pinzellades l'impressió que'l treball del notable publicista va causar en l'audi-

tori reunit el diumenge en el nostre vell teatre.

En Maeztu no es un malabarista de la paraula, ni un confeccionador de frases brillants, d'aquestes que enlluernen y cautiven un moment y s'apaguen després sense deixar rastre.

El disertant del Principal es un pensador de gran cultura y un guia admirablement orientat que, convensut de que va be y té raó, procura portar aquet convenciment a l'anim dels que l'escolten.

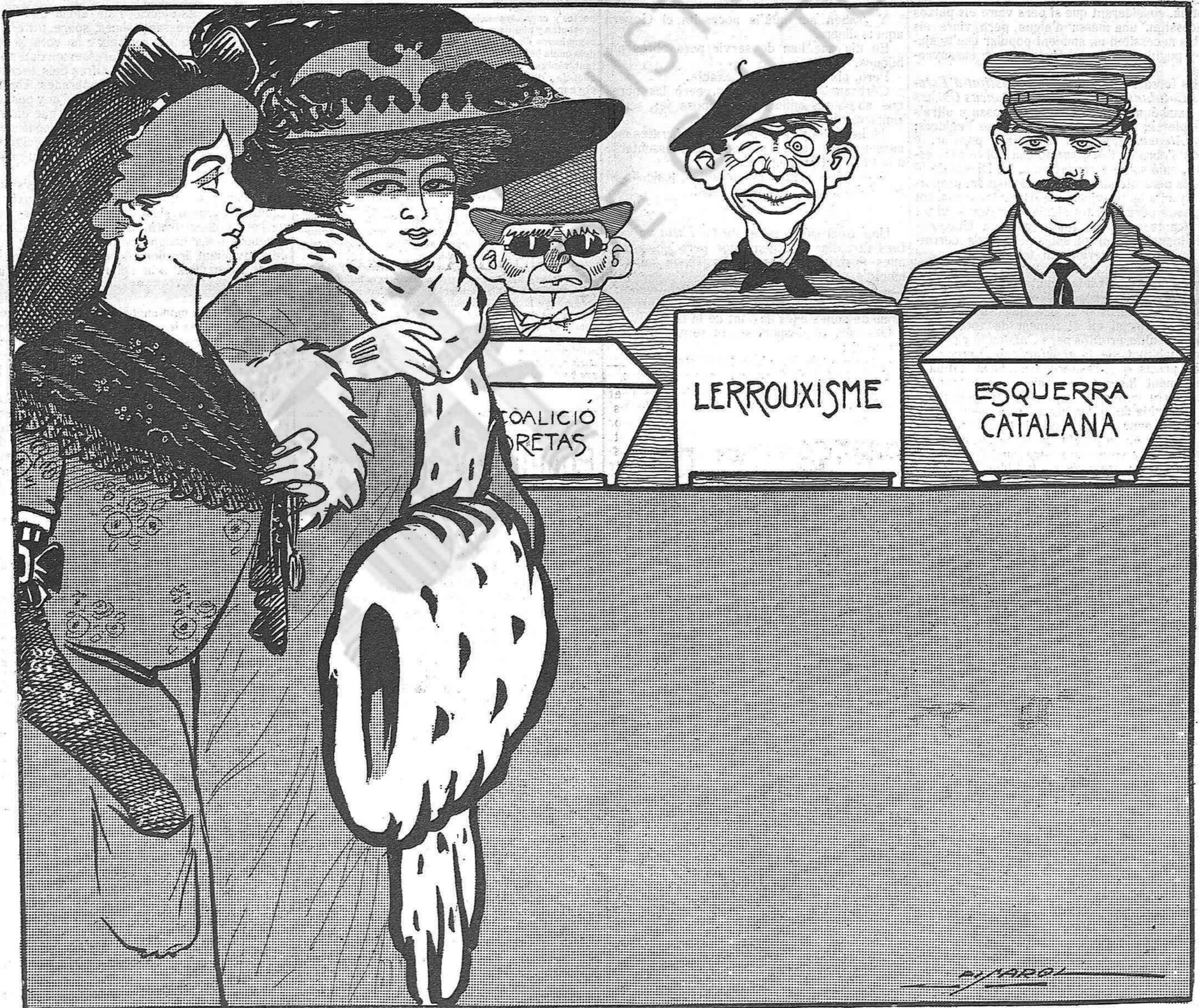
La conferencia d'en Maeztu pot molt be resumirse en una afirmació sortida dels seus llavis: «A Espanya, tot està per fer». En aquestes paraules, curtes però immenses, hi ha tot el programa de la nostra regeneració, «encara per comensar y ni tan sisquera per ningú intentada».

¿Qui ha de fer-la, aquesta feina? Els intel·lectuals, posantse en contacte ab els obrers. Però, pera això—diu en Maeztu—cal que, en lloc d'educarnos en l'història de les lluites, ens eduquem en l'història de la cultura.

El conferenciant sigué aplaudíssim. Als aplausos que ab justícia va rebre en el curs de sa hermosa disertació, pot afegirhi el que de tot cor li envia LA CAMPANA DE GRACIA.

Les accions poden ser dolentes y les intencions molt bones.—*Mirabeau*.

El moment solemne

CATALUNYA:—Ten compte, noia; mira be lo que fas.
BARCELONA:—Me sembla que, entre'ls tres, no hi ha pas dubte possible.

MIRABEAU

Les eleccions de demà

O'ns cal remarcar la fe, l'entusiasme i l'energia que, com sempre, volem posar en la present lluita. Si alguna cosa ens hagués desplaçat durant el període de preparació, l'hauríem oblidat gustosament a hores d'ara pera no recordarnos més que de la necessitat de vencer.

Per sort nostra tot ha anat aparelladament ab els nostres desitjos, y la gloriosa senyera de l'Esquerra catalana s'enlaira ben alta y ben sola, senyalant als catalans amics de la llibertat y als lliberals amics de Catalunya el camí de la victòria.

Convé guanyar per moltes raons, entre altres pera robustir la vida del partit republicà de Catalunya y pera acabar de fondre en un sol desitj y en un sol sentiment tots els elements que'l componen. Però principalment per lo que cal guanyar es pera fer a la Diputació provincial obra de veritable cultura catalana, d'una manera pràctica y de positius resultats.

Entre els esperits selectes que volen fer solament obra de cultura superior y els esperits grollers que senten esgarripanes sensuals davant d'una Venus de Praxiteles; entre els que voldrien que a Catalunya hi hagués una dotzena més de sabis, ben sabis, y d'erudits, ben erudits, y els que arranarien una obra d'art si feia tuf de cosa religiosa; entre els que volen volar com les àligues arran de nuvols y els que volen rastrejar com els taups per sota terra, hi ha un entremitg que s'acontenten en fer de ciutadans y prefereixen a la triada cultura de deu o dotze elegits la general cultura del poble català, considerant que si pera viure els peixos necessiten una massa d'aigua, pera viure els sabis necessiten un ambient popular que'ls ajudi y pugui aprofitarse de les seves ensenyances.

Es forsa d'alabar l'obra de l'Institut d'Estudis Catalans, però l'obra dels Ateneus Obrers es també molt meritoria, y una cosa y altra's completen; l'un fa autors y els altres llegidors; els Ateneus preparen la cultura popular, y aixís l'obra de l'Institut no cau sobre roca esteril, sinó sobre terra feconda. La Diputació té medis pera atendre a tot en la deguda proporció, y ni a la provincia de Barcelona són tot pàgesos pera que tot siguin carreteres, ni tot fabricants pera que tot se gastin en Universitats industrials, ni tot sabis pera que's derrotin en estudis superiors, ni tot criatures pera que's malgasti en primeres lletres. Els nostres homes deuen anar a la Diputació sense un partit pres pera una cosa determinada, y emplear els medis poderosos de que disposa la corporació provincial en el foment de tot lo que pugui resultar profitós pera Catalunya y pera'ls seus habitants de la provincia de Barcelona.

Es precis que l'esperit fonament català y amplemment lliberal que anima els homes de l'Esquerra catalana, vagi a influir poderosament la vida de la Diputació pera que's pugui fer obra sana y profitosa. Si el cos electoral té l'instint en la propia conservació, aixís ho comprendrà, y votant la nostra candidatura farà un gros bé a Catalunya y a la Llibertat.

JEPH DE JESPU

BATALLADES
EMÀ, eleccions.
En aquestes planes veuran els nostres lectors la candidatura proclamada per l'Unió Federal Nacionalista Republicana pera'ls dos únics districtes de la capital cridats aquesta vegada a les urnes.

La lluita, a judicar pel calor ab que uns y altres han preparat la campanya, serà viva y portada ab noble passió.

Que cada hu compleixi ab el seu dever; que'l bé de la regió que'ns ha vist neixer sigui la bandera que guii els passos de tots, y el triomf dels nostres ideals es segur.

Electors de la nostra terra estimada: per Catalunya, per la República, per l'autonomia, ja votar!

De retorn de les Canaries, aont, com de costum, no ha fet més que acabar d'enredar lo que ja ho estava prou, el senyor Sol y Ortega ha arribat a Madrid.

Ha arribat, s'ha tret la pols del viatge, y després d'encendre un altre cigarro, tan bon punt ha trobat un parell de persones disposades a escoltarlo, s'ha posat a dir mal...

¿De qui?
¿De qui volen que sigui, sinó dels catalans?

Respirant encara per la ferida rebuda en la seva memorable Assamblea, l'home no pot explicar-se que l'Esquerra catalana hagi entrat en la Conjuració republicana-socialista.

—Es graciós—ha dit l'ex-senador per Gualajara—es graciós que un partit d'unió se'gueixi anomenantse *nacionalista*.

¿Això troba graciós, don Joan?

Més graciós es que un home que no dona un pas que no ensopegui y que a hores d'ara ja ha renyit ab tots els republicans, se fassi encara l'ilusió de que'l dia que vingui la nostra, ha de calarse la presidència de la República.

¿Això, això si que n'es de graciós!

A Madrid ha sigut condemnat a dos mesos de presó un pobre cego que un dia, després d'haverse fet servir una costella, tingué l'atreuiment de confessar que no portava un centim.

¿Fort!
Aixís sabrà lo que es volerse alimentar ab costelles de moltó.

Aprengué a viure a costelles... del poble, no li passaria res.

¿Què? ¿Què's pensaven? ¿Que ja ho havia deixat correr?
No, senyors.

El Govern torna a insistir en el proposit de fer aquell emprèstic de 1.500 milions que tant joc va donar en la darrera temporada parlamentaria.

Y es natural que hi insisteixi.

Els grans pensaments costen de concebirse, però un cop trobats, no s'abandonen així com així.

Y ¿saben per què'ls necessita el Govern aquets diners?
El diu que han de servir pera obres públiques.

Però, això no es del tot exacte.

Cert que's tracta d'obres, però les obres que ab aquets milions se proposa fer, serien simplement de caritat.

¿Hi ha tants y tants pobres demòcrates monarquics que encara no han pogut assentarse a la taula del pressupost!...

Y ab 1.500 milions de pessetes, ¿calculin si se n'habilitarien de coberts nous!

Una comissió de pares de *La Fulla* va visitar l'altre dia al Governador pera ensenyarli unes postals obscenes que's venen públicament.

—Ja ho veu, quanta pornografia!—van exclamar, tot deixant un grapat de reproduccions de dones nues damunt de la taula.

Després, al despedirse, el senyor Portela els va dir:

—Mirin que's descuiden les postals.

Y els de *La Fulla* diu que van respondre:

—Oh, no cal... Aquestes les deixem pera vostè... Nosaltres ja guardem els originals.

CARTES DE FORA
Anglès, 6 de Mars.

La Molestia Social d'Anglès ja està en funcions. Havent acordat la societat recreativa «El Ter» fer, com les demés festes, ball durant les de Quaresma, la susdita Molestia ha influït ab l'arcalde pera que privés, legal o ilegalment, el proposit que aquella volia realisar, y l'arcalde, encara que bona persona, clerical, desitjós de complaure els desitjos ambiciosos y egoistes de la Molestia, va suspendre l'acord de dita societat recreativa ab pretextos ridiculs y poca-soltes. No per això deixarà aquella societat de tirar avant els seus intents, per més que s'hi oposin la Molestia y l'arcalde, que, encara que no som nosaltres qui devem donarli consells, més valdria que, per comptes de preocuparse de tan mesquines coses, suspengués els espectacles repugnants y asquerosos que's veuen en les sales de billar y de canari, aont a certs caps de casa els marxen els afanyos de tota la setmana, y en els que, privats de ballar, també els joves s'hi engresquen.

També s'ha de condemnar l'actitut de certs pares borreros, que, seguint les tradicions quaresmals, someten les seves filles a l'íniqua privació de l'honest ball, mentres els donen amplia llibertat pera anar per aquets voltants del poble, y els passa com diumenge passat vegerem d'algunes, que quan tornaven a casa seva ja era fosc... y per cert que no anaven mal acompanyades.

Figueras, 26 de Febrer.

¡Aaai! un respira... Qui ho havia de dir que encara'm quedava temps pera una altra correspondència...

Jo que ja tenia fets tots els preparatius propis en vigílies d'aquestes hores supremes, com suprem es aquell instant critic en que un se veu davant d'una daga d'aquelles que a l'obrirse toquen una simfonia preparatoria de les que ajuden a ben morir... Però... vaja, se veu que la potencialitat de les raonades veritats desarma els Nelos haguts y per haver; y allò de trencar les cares y fer comers en gran escala de les melses, no passa d'esser narració dels cuentos d'en Calleja, entre'ls que s'hi troben *El Ogro, Escandad a los bebés, El terrible Baudilio*, etc., etc.

Però, després de tot, seguim igual que abans, y la vergonya propia de qui predica lo que no practica resta impassible, y per tant segueixen enviant els nois als ignorants de Fransa—frase repetida en varies ocasions per part de certs radicals.—Per això en Sol y Ortega, que coneix el panyo, no vol esquivarlos, y trenca llanses a favor

d'aquesta invasió, que, molt atenta, abusa de les reverencies ab els terribles papàs dels educandos. Això muda molt.

No obstant, segons lleigeixo, en aquet joc, «ni están todos los que son, ni son todos los que están», puig no tots són els llerrouxistes, aquets avansats, qui d'aital manera procedeixen...

Per lo tant, qui sia frare que prengui candela, y a qui li cogui, que grati; que pitjor grataran tots si publiquem la llista y els preguntem les poderoses raons que deuen tenir pera fomentar lo que critiquen, o pera criticar lo que fomenten; encara que la lògica en surti malparada.

Lloret de Mar, 5 de Mars.

Ha estat inscrita en el registre civil d'aquesta vila ab els noms de Palmira, Isabel y Constanca, una noia, filla dels conventuts lliure-pensadors, Joan Ros y Gros y Dolors Martí Burcet.

Foren testimonis d'aquest acte d'emancipació de conciencia els valents camarades del Centre Republicà Joseph Vilà y Prats y Joan Reyné Suréda.

Felicitem coralment als pares de la criatura per l'enteresa y el valor civic que saben imprimir en tots els actes de la vida, predicant ab l'exemple y desinteressadament.

Sitges, 5 de Mars.

Baluari de Sitges, setmanari lliguero afecte al jesuïta de levita Bertran y Musitu, publica, en son número d'avui, un article referent a les properes eleccions, article que fins nosaltres suscriuríem apart de cert parrafet, el qual ve a suposar als distints elements obrers que integren la Casa del Poble d'aquesta vila en inteligencies ab la colla *Eco-Julía*, vulgarment «colla d'en Llonza».

Si els organismes directores dels partits als quals pertanyen els esmentats elements no ens haguessin imposat la norma de conducta que devem seguir en tots els actes de la vida política, podríem, més o menys, y en determinades circumstancies de caracter local, mes salvant sempre la nostra moralitat, concertar inteligencies o alianses ab elements que tinguessin ab nosaltres alguna afinitat, algun principi comú, però mai ab els *Llonzistes*, organisme amorfe, purament local, casulà, poli-politic o oportunista, sense més objectiu ni més patria que la propia panxa, y sense més ideals y bandera que una olla de cigrons o be una cassola d'estofat.

Els elements de la Casa del Poble, que en sa totalitat perteneixen a la Conjuració Republicana-Socialista, saben perfectament a què atendre's en els diferents y variats aspectes y caracters de les qüestions y assumptes que se'ls presenten y puguin presentarse'ls. Per això compten ab els organismes directores, que a la vegada són consultius, y dels quals ja n'hem fet esment en el present escrit. Per lo tant, sàpiga's que dits elements, perseverant en sa consequència y disciplina política-social, respectaran, com sempre han fet, els acords presos pels seus respectius partits, y votaran, per lo tant, com un sol home l'unionista Eduard Micó y el federal Pau Barbé, per perteneixer abdos a la Conjuració referida, eliminant irrevocablement el llerrouxista Jesús Pinilla, per estar afiliat a un partit mal anomenat radical, el qual partit ha estat completament desqualificat y expulsat de la Conjuració y de tota comunió republicana.

Y tot lo demés sobre *El Eco*, Julià, eximio director, y comparsa, no són més que falornies vulgars, com també allò de que aquell home gran y gros, tipo de frare llec, ens serveixi d'intermediari. Aquest espantall d'home que vosaltres veieu gran com un gegant, vist moral y espiritualment es tan petit que apenas si s'afigura. Y cregueu-nos, que no us diem pas cap mentida.

Y ara, senyors del *Baluari*, patrons y hechures del bisbe laic Bertran y Musitu, si per aquells atzars hi hagués en les nostres fileres algun traïdor, senyaleu noms, adiuu proves; que nosaltres complirem com a bons llansant els mercenaris de les nostres comunitats y exposant els seus noms a la vindicta pública pera escarment y exemple. Fem ben nostres aquestes vostres paraules: *En els àmbits de la política ressona encara la veu acusadora d'en Ventosa, d'en Carner, de l'Azórate y d'en Pau Iglesias contra un partit que ha devingut partida.*

Posemos a la raó

Qui parla es en Canalejas; escoltin be; ja veuran:

—¿Què deurà fè en Romanones?

¿Quins bullits me deu armar?

¿Seguirà els treballs de sapa que un mes o dos endetras va empendre, ab l'hermós proposit d'obligarme a plegar el ram y veure si al fi s'assenta al silló presidencial?

¿Y el senyor Montero Ríos?

¿Estarà encara enfadat perquè, havent demanat l'home set plasses de vint mil rals y tres de més succulentes pera uns parents seus llunyanos, no li he servit el *pedido*, ab tot y que deu fer ja quinze dies que va enviarme'l?

¿Y en Weyler? ¿Per què, deixant el repòs de Catalunya, altra vegada ha tornat a la coronada vila, ont veu en Pere y en Pau, y celebra conferencies, y conversa ab diputats, y realisa maniobres que no sé a què treuen nas?

¿Y en Moret? ¿Per què s'amaga?

¿Per què, xarada de carn, no acaba, d'un cop, de dirme si es que'l tinc al meu costat o enfront meu, ni si en certs casos m'evitarà els entrebancs o s'esmerarà en posarme'n tants com n'hi vinguin a mà?

¿Y en Cobian? ¿Com l'haig de pendre?

Els seus moviments extranyos

¿són els d'un xai que s'arrossa o els d'un llop que va a saltar?

¿Haig de donarli el despido o es milló anarlo amoxiant fins que la boira's dissipí y li vegi el joc més clar?

¿Y el solapat d'en Merino?

¿Y en Calbetón, l'indignat?

¿Y en Burell, el mala-llengua?

¿Y els quatre Suárez Inclán?

¿Quina emboscada'm preparen?

¿Quants graons hauran ja untat ab el sabó de l'intriga, pera ferme rrelliscar y venjà aixís les ofenses que en silenci estan covant?

¿De quina part vindrà el tanto?

¿Per quin cantó caurà el llamp?

¿Tinc ja les hores comptades?

¿Serà avui? ¿Serà demà?

Siguem francs; tot el sant dia ab aquet trull dins del cap, ¿com volen que'n Canalejas, en que sigui un talentes, un pou de ciencia política, un sér sobrenatural, pugui exercir ni mitj' hora de verdader governant?

C. GUMA

ELECTORALS

Les eleccions de demà són interessantíssimes, sobre tot en lo que's refereix a la votació que les candidatures llerrouxistes obtindran. Les xifres dels escrutinis d'ara, comparades ab les dels escrutinis del mes de Maig de l'any passat, donaran una cabal idea de l'efecte que en els electors llerrouxistes ha fet l'enfangament dels seus prohoms y de la majoria del Municipi en la sèrie de negocis lleitjos realitzats o intentats d'un quant temps ensà.

Demà podrem saber exactament el grau de conciencia y de moralitat del bloc llerrouxista. Com més grossa sigui la baixa de vots, més vergonya demostrarà. Si aquesta baixa no's produeix o es insignificant, caldrà donar per definitivament irredempta la massa d'aquex partit.

Es curiosa la monomania de *La Veu* al donar la culpa de totes les contrarietats que experimenta als homes del C. N. R. Darrerament els ha acusat de que, per la seva exclusiva culpa, l'Esquerra no ha acceptat la coalició que la Lliga proposava.

Doncs be: la coalició fou rebutjada per l'Assamblea municipal del partit, democràticament elegida. L'acord se prengué per unanimitat. El qui portà el pes de la discussió en contra de la coalició proposada fou el senyor Layret, que mai ha estat del C. N. R. Cap dels prohoms nacionalistes republicans intervingué en la discussió, y quasi cap assistí a l'Assamblea. Aquesta es la veritat.

En el discurs que pronuncià el diumenge passat a la Lliga, el senyor Cambó digué:

«En Carner ha dit al Tivoli que l'instanc polític actual es decisiu y que una derrota podria quebrantar l'Esquerra. Jo crec que, desgraciadament, serà derrotada al districte III; però s'equivoca en que això signifiqui el quebrantament de l'Esquerra. Potser fora una crisi pera que cambiés de direcció. Jo crec fermament en l'eficacia de l'Esquerra; jo crec que es necessaria, y si reb una llistó produida per les propies faltes, vindrà, s'imposarà un cambi de direcció.»

De manera que, si l'Esquerra perd les eleccions, haurà de canviar de directors.

¿Y com es que, després de perdre quatre vegades seguides, no ha canviat encara de directors la Lliga Regionalista?

FULMEN

La butlla

— Ave Maria!

— Sens pecat fou concebuda. Què se li oferia, senyora?

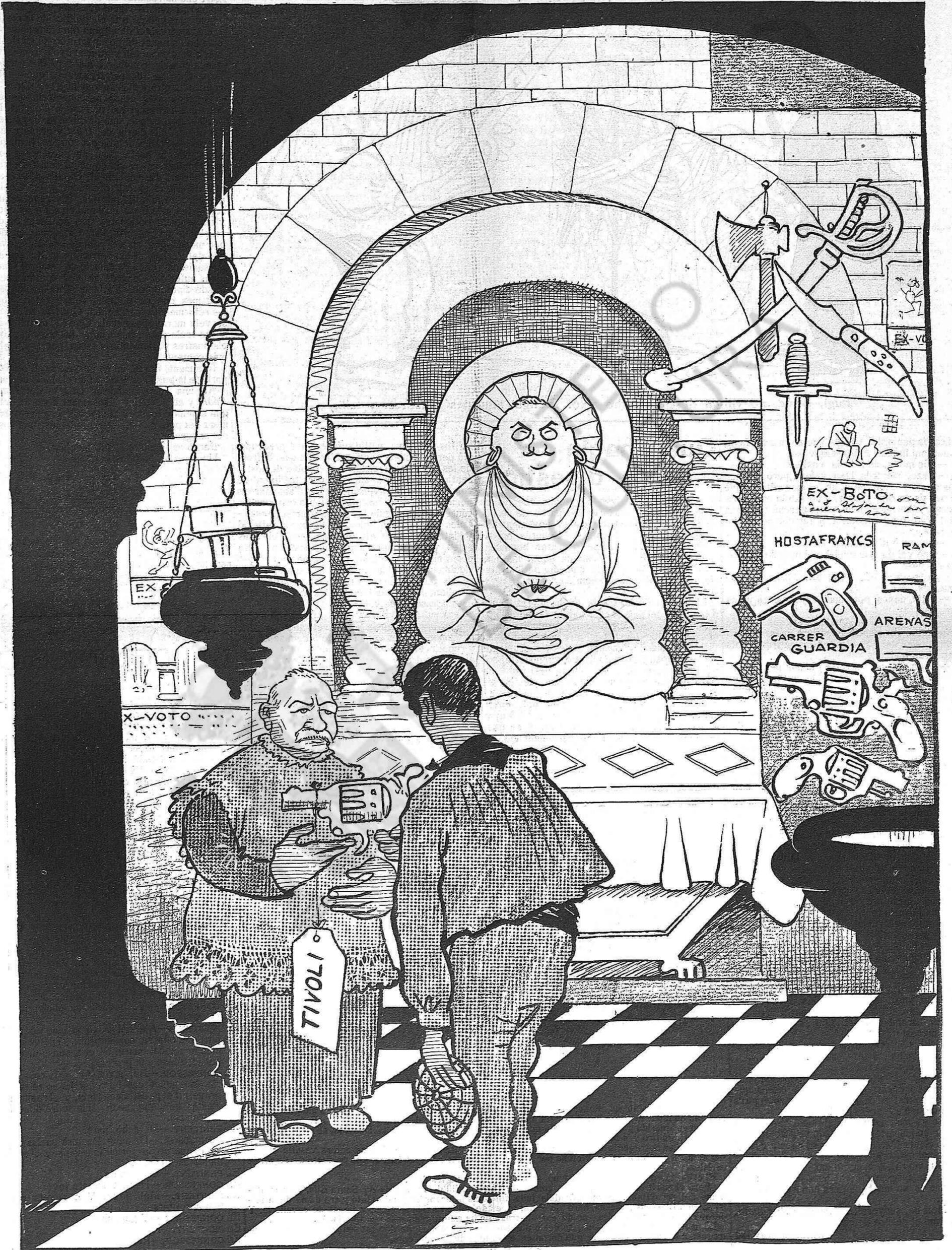
— Dispensin: Que per ventura fora aquí que desp atxen els permisos pera menjar carn?

— Les butlles, vol dir?... Sí, senyora... Segui, segui, si es servida.

— Ai, gracies. Ja ho necessito, ja, no's pensi.

Miri que venir de Santa Caterina a aquí, pels

A l'iglesia de Sant Lacandro

—Teniu; poseuhi aquest altre *ex-voto*, al altar.

Un bon consell

- Fugi, home, no vulgui desembullarho això. Prengui aquestes estisores, y talli.

ditxosos papers!... Cregui que no puc dir fava, y perdoni la mala expressió...

-Són molts, de familia, vostès?
-Onze, mentres Deu vulgui, però n'hi han dos que no compten. L'un, el meu nét, perquè té poc ús de raó, pobret, y no sab lo que s'empassa; y l'altre, el meu home, perquè té massa ús de raó, y es vegetarià, y tampoc ne menja, de carn.

-Oh, però deù menjar ous...
-Que vol dir que també n'hi han, de butlles, pera'ls ous?

-Ja ho crec; sí, senyora... Miri, veu? són aquestes.

-Aixís, doncs, posemhi nou de carn y una per ous.

-Tant se valdria que'n prenguéss una de cada classe pera cada hu. Viurà més descansada, cregui'm; y el dia que fassin truita, tots ne podran tastar...

-Es dir que no serveixen la una per l'altra?

-Ah, no, senyora, no... De butlles n'hi ha de moltes menes, però per separat no tenen virtut, no fan efecte. Cada una d'elles ha d'anar acompanyada de les altres.

-De modo que s'han d'adquirir totes?

-Pera anar be, sí, senyora.

-Verge Santíssima! es clar que volem anar be! Y quant me'n faré, doncs, de tots aquets documents pera tot el personal de casa?

-Aviat ho sabrem... Quants havem dit, de familia?... nou?... Doncs: tres de la de carn, dos de la d'ous fan cinc... Després hi ha la general, o de la «Santa Creuada», la de Difunts, la de Lacticinis, que'n diem, la de Composició... Total, divuit pessetes y bon profit.

-Ai, pobre de mi! No duc pas prous diners. Ni crec que hi siguin a casa... Divuit pessetes?... Ja ho ha comptat be?

-Ni una malla menos.

-Fassi el favor de guardàrmeles... Miraré de tornar més tard a recollirles... La veritat, no creia ferme'n tant...

-Com vostè vulgui, senyora... Aquí les trobarà separades...

-Passiho be, doncs, eh? y perdonin...

-Vol callar, dona!... Estigui boneta.

* * *

-Deu los guard... Tornava pera dirli que'm dispensin, però, aquelles butlles de carn que m'havia separat no les podré pendre.

-Ah, caram! Y això?... Que es que ja no les ha de menester?

-Calli, sant cristià!... A l'arribar a casa, el meu marit m'ha fet enrecordar d'una cosa...

-De què, senyora?

-De que nosaltres no podem menjar sinó arengades y encara gracies!... Fa mesos que no n'ha entrat a casa, de carn! Ara figuri's vostè de que'ns serviria la butlla?

-Be es prou Deu-la-fassi-bona! Y pera dir-me que no les necessita ha hagut de venir altre cop de Santa Caterina?... Quedantse a casa y no tornant estava en paus, dona.

-Oh, veurà..., es que a una servidora li ha agradat sempre quedar be ab les persones; y si ara vinc es no més que pera donarli una satisfacció.

-Molt be, senyora!... Vaia una satisfacció, deixarme el gènere de compte!...

JOAQUIM AYMAMÍ

Quan hagin fet la digestió...

AL TRE COP tenim obertes les Corts. Els pares de la patria ocupen novament els escons del Congrés, preparantse a matar bonament l'estona en aquest nou acte de la comedia parlamentaria, conegut ab el sobrenom de *segona legislatura* (?).

L'obertura de les Corts no ha lograt treure a la massa del país del seu habitual ensopiment. Les tasques dels diputats no produeixen fred ni calor, y això que les que ara comensen s'han vist precedides d'un nou *tole-tole* promogut per la ditxosa y eterna qüestió religiosa. El soroll fet aquets dies al voltant del problema clerical—que problema es més que qüestió, segons l'afany que uns y altres demostren en complicarlo,—tot l'enrenou creat pels amics del Govern, tampoc ha sigut prou pera allunyar al país de l'indiferencia y l'apartament en que, respecte dels governants, generalment viu.

Aquet sol extrem seria, en un altre país que

no fos Espanya, motiu suficient de preocupació pera'ls poders publicos. L'apatia que, enfront de les reformes legislatives, el poble demostra sentir, l'indiferencia ab que mira tot intent de cambi en sentit avensat, tindria d'amoinar els homes que governen, portantlos a esbrinar les causes de que siguin les seves promeses escoltades com qui sent ploure. D'esser la reflexió y l'interès general els que inspiressin els seus actes, veurien clarament que'l poble no està per romansos; que les paraules, per belles que siguin, no li produeixen cap impressió, y que, en els temps que correm, es la política dels mirallets la més dolenta de les tàctiques pera anar a la cassa de voljuntats.

A comptar del dia en que va calsar-se en Canalejas la presidencia del Govern, hem perdut la memoria de les vegades que li hem sentit dir y repetir en tots els tons que's disposava a atacar, de dret y sense miraments de cap mena, la qüestió religiosa; que la supremacia del Poder civil a Espanya anava, per fi, a ésser un fet; que l'influencia vaticanista marxava definitivament cap a la seva posta, y que d'aquí a les grans conquestes netament progressives y lliberals no hi havia més que un pas. Tot lo qual no ha sigut obstacle pera que'l temps passés en và, sense escometre la més petita refor-

ALTA SOCIETAT

El baró Vicents Paternó

La comtessa Julia de Trígona

Un home's casa ab una dona, se cansa d'ella y busca altres femelles. La dona s'indigna y s'enreda ab un altre mascle. Aquet resulta un perdulari, carregat de vicis y de deutes. Exigeix diners de la seva querida y quan aquesta diu que no pot darnhi més, la degolla. Després, ab mala punteria, se dispara un tiro y s'foreix.

Aquesta es la tragedia correguda en una fonda de Roma. Cap dels tres actors resulta simpatic; el marit per informal, la víctima per coqueta, l'aimant per taul. Era el tipo perfecte de l'apache parisien.

El crim es vulgar y repugnant y no mereixeria que's parlés d'ell.

Però el marit se diu Romualdo, comte de Trígona, fill dels prínceps de Santa Elia, y es gentilhome del rei d'Italia. La morta's deia Julia, filla dels prínceps Tasca de Cutó y era dama de la reina Elena. L'assassí, Vicens, baró de Paternó, es de noble familia siciliana y tinent de cavalleria. Y perquè els tres eren nobles—no de cor—la tragedia ha tingut gran ressó en tot el món.

La moral del drama es que, nobles o plebeus, homes y dones, perden tot sentit moral quan s'en-treguen a les baixes passions que dormiten en el fons de tots els cors.

ma, a l'objecte de que la voluntat del país, tants cops clarament manifestada, pogués ésser burlada novament. En l'art de prometre y no pagar, ens ha resultat en Canalejas un mestre de primera forsa. A l'igual que hauria pogut ferho el més gat vell de tots els politics de la restauració, s'ha valgut d'un tema tan transcendental com ho es aquet de posar a rotllo el clericalisme, com d'espantall pera servirse'n tantes vegades com ha convingut als seus fins particulars. Que té, doncs, d'extrany, que'l poble comensi a girarseli resoltament d'espatlles?

Aquesta nova etapa parlamentaria que ara comensa ha nascut morta pera la llibertat. De la qüestió religiosa, que omplenava dies enrrera les planes dels diaris del *trust* y acaparava la secció telegràfica dels de *provincies*, ja ningú'n parla. N'hi ha hagut prou ab unes hores pera que l'atmosfera creada en aquet sentit s'esvaeis com per art d'encantament. De les discrepancies de criteri entre'l president y en Cobián no se'n resa ja mitja paraula. Els reaccionaris segueixen més forts que mai en els seus llocs, y els esperits optimistes que confiaren un dia en el geni y l'empenta d'en Canalejas, queden poc menos que ab un pam de nas. Les noves que del Parlament ens arriben són de que als passadissos regna l'animació de sempre. Que'l luxós bufet del Congrés se veu continuament ple de diputats que s'atipen. Que les converses, més que de política, volten totes sobre les reformes fetes a l'edifici. Que l'*Ideal Room* serveix meravellosament. Que les tertulies de sobre-taula duren fins a mitja tarda, y que tots els nostres parlamentaris estan, per ara, d'allò més contents.

Realment, fan be en no amoinarse. L'ofici de pare de la patria està renyit ab els mals-de-cap.

Ab una cuina exquisida com la del *Ideal Room* y ab un bufet luxosament decorat, fora una solemne tonteria afanyarse pera'l restabliment del poder civil. Seria, ademés, una cosa de mal gust.

Perxò es lo millor seguir menjant.
Un cop feta la digestió...

BAC DE RODA

Els antics donaren a la virtut nom de forsa. En aquet sentit hi ha que inspirar l'educació, abandonant les inertes virtuts passives de l'ideal cristià, pera afirmar la vida en la sana, robusta y lliure energia de l'ànima.—N. Salmerón.

LA CONFESSIÓ

DIALEG DE CIRCUMSTANCIES

EL PENITENT.—Ai, pare!... Jo hauria hagut de mortificar la carn, ja ho sé; encomanarme a Santa Quiteria pera que m'allunyés la temptació..., però, ai, pare!... els sentits han tingut més forsa que jo... y he caigut en brassos del diable!...

EL CONFESSOR.—Explica't, fill meu, explica't... Quan te n'hagis descarregat, la conciencia ja no't pesarà tant... De què's tracta?... Un pecat molt gros, potser?

EL PENITENT.—Sí, pare!... Un pecat dels més grossos!

EL CONFESSOR.—Contra quin manament?

EL PENITENT.—El sisè... Figuri's que la temptació, l'esca del meu pecat, ha sigut una xicoteta de vint anys.

EL CONFESSOR.—De vint anys?... Ah, aixís no es tota teva, la culpa. Les noies de vint anys ja saben lo que's fan; tenen ús de raó... Apa, digues, ves dient... Fes el cor fort y explica't... Quan va ser, això?

EL PENITENT.—Ahir mateix..., ahir vespre..., a entrada de fosc... Jo no l'havia vista mai, aquella dona; no la coneixia... Varem toparnos al bosc; ella cullia farigola; jo, romani... Y res, sab?... La temptació; vaig perdre'l món de vista, y... ja s'ho pot pensar...

EL CONFESSOR.—Va haverhi violencia, naturalment...

EL PENITENT.—Ah, no! Això sí que no... Li juro que ella va consentirhi... Tot va anar com una seda, sense un crit, sense una repulsió, sense una protesta.

EL CONFESSOR.—Be; aixís, doncs, la cosa varia. En aquet cas la culpa ja no té tanta gravetat; el pecat disminueix, y, si realment n'estàs ben empenedit, fins podré donarte l'absolució.

EL PENITENT.—De debò, pare?

EL CONFESSOR.—De debò. Bastarà que'm prometis que no la tornaràs a veure mai més, an aquesta xicoteta.

EL PENITENT.—Li prometo.

EL CONFESSOR.—Has dit que era jove?

EL PENITENT.—Molt jove. Vint anyets molt ben aprofitats.

EL CONFESSOR.—Y guapa?

EL PENITENT.—Hermosíssima.

EL CONFESSOR.—Robusta?

EL PENITENT.—Ben feta, com una estatua; alta y rodanxona...
 EL CONFESSOR.—Soltera, casada o viuda?
 EL PENITENT.—No ho sé..., però tinc entès que viu ab un home...
 EL CONFESSOR.—Com se diu ella?
 EL PENITENT.—Va dirme que's deia Reparada y que viu a l'entrar al carrer Major.
 EL CONFESSOR (fent un bot a dins del confessor).—Ah, miserable condemnat!... Ves, que't dongui l'absolució un gitano!... El teu es un pecat mortal! A l'infern!, a l'infern!...
 EL PENITENT.—Però..., pare confessor..., com s'entén això?
 EL CONFESSOR.—Arri, allà, fill de Satanas!... No ho has comprès, que aquesta xicota es la meva nevoda?...

GOLIARDO

EL CONVENT

(DE VÍCTOR HUGO)

ONDEMNA al monaquisme el triple judici de l'història, de la raó y de la veritat.

Els monastirs són un destorb a l'avens dels pobles, centres de ganduleria que s'aisen ont deurien establir-se els temples del treball. Són les comunitats monàstiques, respecte a la gran comunitat social, lo que la mala herba a les terres de conreu. La seva prosperitat y la seva creixensa són causa de l'empobriment del país. El regíme monàstic, convenient en els primers dies de la civilització, a propòsit pera determinar la redempció de la brutalitat per medi de l'exercici espiritual, es avui perjudicial a l'expandiment dels pobles. Prostituit com ara està, entrat en el període del desordre, es el regíme monàstic perjudicial per les mateixes raons que'l feien saludable en els temps de la seva puresa.

El claustre ha acabat ja la seva missió. Sigüé útil en els comensos de la vida moderna. Avui es un obstacle al viure de les multituds. En qualitat d'institució, com a sistema educatiu, tingueren els monastirs certa utilitat als comensos del segle x. D'allà cap aquí, ha consumit la ronya monacal els ossos a dugues grans nacions com ho són l'Italia y l'Espanya. Actualment comensen aquets dos països a guarir-se de tan fastigosa malaltia, mercès a la vigorosa campanya sanitària comensada en 1789.

Per a la civilització, es el monaquisme poc menos que una especie de tisis. Para de sobte la vida dels pobles. N'allunya els habitants. Claustre y castració són sinonims. El monaquisme ha sigut la més funesta de les plagues caigudes damunt l'Europa. An aquet mal precisa afegirhi encara la coacció en tot temps exercida en les consciencies; les vocacions imposades; el feudalisme apoiant-se en la reclusió; les boques closes pera ofegar tota protesta; els cervells emmurallats; les inteligencies atrofiades pel vot perpetuu..., l'enterrament de les ànimes vives... Afegiu an això els suplicis individuals, la feblesa nacional, y a bon segur que, siguen les vostres idees les que siguen, no podreu menos que tremolar de por enfront de la caputxa y el vel, eines de la més terrible de totes les tortures.

Dir convent equival a dir aigua-moll. Putrefacció..., estancament... La seva fermentació emmatzina l'aire y emmalalteix els pobles. Destruir els fanatismes tot venerant lo infinit té d'esser la nostra tasca, la llei que'ns toca acatar. No ens limitem a caure de genolls en terra davant l'arbre de la creació, extasiats per la grandesa de les seves branques. Penseu que tenim un dever a acomplir: treballar pera la perfecció de l'ànima humana; defensar el verdader misteri contra les escames dels falsos miracles; adorar lo comprensible, a l'ensems que refusar lo absurde; no admetre lo inexplicable; purificar les creencies y escombrar de supersticions el camí de la civilització.

REPICS

N episodi de la reobertura de les Corts, celebrada el dilluns.

En el Congrés dels Diputats, després de llegit pel senyor Canalejas el decret de convocatoria, se procedeix a la designació de president. Y resulta reelegit, per 239 vots, el comte de Romanones.

—Gracies!— diu el favorecut, alsantse y fent veure que se sent emocionat.—Els vostres vots signifiquen l'aprovació de la meva conducta en aquet siti en l'anterior legislatura.

Permetin's, senyor comte. 239 vots signifiquen únicament l'aprovació de la seva conducta... per 239 votants; doncs, si recordem que al ser elevat l'any passat a la presidència va tenirne 252, resultarà que, *salvo error ú omisión*, ja hi ha avui en la majoria 13 diputats que estan disconformes ab vostè y's neguen a votarlo.

Y com que, en qüestió d'enagenarse simpaties, tot es comensar, y en el safreig polític en cada bogada sol perdre's un llençol, si a la segona legislatura ja li ha succeït això, calculi lo que deurà succeirli a la tercera...

Si es que hi arriba.
 Que, al pas que van les coses, res d'extrany tindria que's quedés a mitg camí.

La primera sessió del Congrés va ser molt curta.

Oberta a prop de les 4, a les 5 y 50 ja tots els diputats havien tocat el dos.

Y es que'ls representants del país, més que al saló de sessions, tenien feina a un'altra dependència de la casa.

¿Saben aont?
 Al nou bufet de la rotonda, que precisament s'inaugurava aquell dia, molt ben instalat, segons diuen, y admirablement servit per l'*Ideal Room*, un dels restaurants més acreditats de Madrid.

Convé que'ls ignocents electors se'n enterin, d'això.

Mentres ells lluiten y sospiren per l'ideal, els seus representants tenen també clavats en l'*Ideal* el seu pensament y els seus desitjos.

Però es en l'*Ideal... Room*.

Aquets intellectuals són uns condemnats y uns *promiscuos*.

Si es veritat lo que'm conten, en Ramiro de Maeztu va fer molta feina, en un sol dia.

Diu que va esmorzar ab en Pere Corominas, va dinar ab en Lerroux y va sopar ab en Cambó.

Carn, peix y formatge?
 Això sí que es barrejar, cavallers!

Preguntat en Pere Corominas per un elector de Vich si havia de votar al regionalista Verdager o al jaumista don Lluís de Llanza, va respondre dient: «Al carlí, mai!»

Y es clar; això no's pregunta. El senyor de Llanza no deu haver de sortir de les urnes.

Ja ho va dir un personatge de *Lo Castell dels Tres Dragons*:

—Zenyor... Aquezta Llanza no paza!

Ja's devien enterar de la pastoral del senyor bisbe, oi?

«Tot bon religiós ha de fer política activa, anant a votar ab entusiasme pels candidats catòlics.»

Aixís ho ha recomanat als capellans pera que ho prediquin desde la trona.

Y aquets compleixen tan be l'encarrec que, no sols ne parlen en el cubell, sinó en el confessorari.

No falta sinó que, en el moment de combregar, en comptes de l'hostia els donguin la candidatura.

El Comitè de Defensa Social ha facilitat a la Lliga de Senyores Catòliques datos y instruccions pera que fassi una bona propaganda electoral.

Vaia uns moralistes fuls, aquets membres del Comitè.

Perquè, ningú m'ho negarà...
 Això es induir a les dones a *fer senyors*.

Després de la primera sucada de xacolata, agafo el *Brusi* y lleigeixo:

«Valencia.—A causa del temporal no ha podido salir de este puerto ni la escuadra, ni las barcas del bou.»

Y com que no m'agrada fer comentaris ironics, vaig llegint y sucant sense obrir boca... més que pera ficarhi el melindro.

Els Pares Dominics han inaugurat, en la seva capella de l'Ensanxe, un Rosari Perpetuo.

En què consisteix aquet rosari?

Molt senzill: Un miler de devots s'han ofert a dir pare-nostres y ave-maries rellevantse a hores fixes, de modo que'l rés no s'acabi mai.

No es nou, el sistema. Als *cines* ja fa temps que ho veiem:

SESIÓN CONTINUA
 ÉSTA Y LA OTRA

CENTAR

—¿Ja us ensenya els verbs, el mestre?
 —Sí, senyó: ens els ha ensenyat tots, menos un.

—¿Quin? A veure.
 —El *cobrar*: diu que no'l sab.

Vinc d'un miting. ¡Quins discursos ens han fet més admirables!... Però... m sembla molt que això ja'ns ho deien l'any noranta.

Els politics de Madrid són una gent molt extranya; tot el dia estan parlant però cap d'ells té paraula.

Abans, les *boles* les daven als gossos sense morrió; ara les dona la premsa als seus mansissims lectors.

—¿Que quan me casaré, diús?
 Quan pugi un Govern dels nostres y estableixi l'escudella gratuita y obligatoria.

Vaig entrà a Casa la Vila, y a les parets y als envans hi havia molts claus encara. ¡Vaig quedarme més parat!

—Arbre de la Llibertat: com es que no dones fruit?
 —Perquè'ls pagesos que'm cuiden fa temps que tenen pa a l'ull.

Tot baixa, aquí: l'entusiasme, l'honoradès, l'abnegació, la fe... Sols puja una cosa...
 —Ja ho sé: les contribucions.

¿Qu'es trist que la gent se mori? Això, segons com se mira.
 ¿Y els pobres que fan les caixes? Al món, tothom ha de viure.

L. WATT

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN EL NUMERO ANTERIOR

- XARADA.—*Pornografía.*
- ANAGRAMA.—*Viola-volia.*
- TARGETA.—*Emma Carelli.*
- CONVERSA.—*Parque.*
- JEROGLIFIC.—*Encuadernación.*

ENDEVINALLES

XARADES

I

Tercera primera dos, segona primera, tres; y al cavaller que s'ha ofès, l'*hu-dos-tres* treu sempre airós.

PEP SABATÉ

II

Jo conec una *total* molt maca y presumideta; son nom es Marguerideta y crec té un gran capital. ¿Que no la coneix, lector? Doncs, es de les més finetes, y alegres, y aixieridetes; per mi, ho dic, val gran tresor. Té molt de garbo y salut y gasta moltes agalles, sent el seu dot jocs y rialles, propi de la joventut. Ella llueix ric indument, ella té agradable llavia, es primorosa, molt sabia y d'amor té'l cor sedent... D'*hu-dos-tres-cinc*, sols sisquera per fer una passejada vingué aquí a Peratallada, saciantne un gust, sa fal-lera. Y aquí un ric temps va passar, puig un poble aixís, convida a gaudir d'alegre vida y a purs aires respirar. Per venir sola y ben lliure deixá allí un *hu-dos-tres-quart* son ex-núvi don Lleonart... sí, senyor, no ho dic per riure. Y aquí trobà, com volia,

carinyo, l'estimació d'un altre, molt més bufó (*tersa* que ella mereixia), que entre un finet piropeig y entre petons y caricies feula fruir mil delícies... les del més joliu festeig. Y en quedà tan afectada, tan veement fou son amor, que's declarà, y de bon cor, sempre seva, sa estimada.

A. B. C.

ANAGRAMA

Un dia que d'un cantó molts tiros varen tirar, a la soca d'una *tot* una *total* van clavar.

R. VALLS

TARGETA

RAMONET L. CORTÉS

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el nom d'un aplaudit drama català.

V. BORRÀS Y BAIGES

ENDEVINALLA

Tinc cap, però no tinc peus, ni tinc nas, ni ulls, ni boca; si aigü massa el cap me toca, transformat ben prompte'm veus... Serveixo un cop y no més y solc prestar bon servei; molts me guarden com reimei..., com també faig mal a excés...

P. ROMAGUERA

CONVERSA

—¿Diu que't cases demà al matí, Anastasi?
 —Sí, noi; ab una que té una cara...
 —¿Y aont aneu a fer el viatge?
 —No siguis ase. Tu mateix ho has dit.

JOAN ANTICH PUQUÍ

JEROGLIFICS

I

VSATV

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

II

2° L 2°
 El Mistich
 L
 Borràs

PERE ROMAGUERA

III

I
 K P
 : :
 1 1 1
 Q
 Pintura
 A A A

N. N.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: Joaquim Puig: Tots dos me semblen bastant aprofitables. Y això sempre serà una satisfacció pera vostè y pera mi.—Un carreter que no bada: Donc, miri, això de descuidarse de posar la firma autèntica en un escrit d'aquesta naturalesa ja es badar una mica.—J. S. (a) Cervantes: Tot això dels *Marcelinos* numerics no'ns serveix. Fa temps que ho havem desterrat per *latós*. Rebuda la solució y gracies.—Miquel Llinàs: No'm fa la pesada.—Josep Sibina: Lo mateix tinc el gust de dirli a vostè.—L. Fadrinet: Ni l'un ni l'altre.—M. H.: Si hi ha cabuda, ab molt gust li publicaré.—Joaquim Malleu: No es gènere de CAMPANA. Mirarem si, fenthi algun *remendo*, l'aprofitem pera l'altre setmanari.—Andresito: Fluijissimes les dues; d'assumepte y de forma.—T. V.: Ja es llarga, ja, però vaja... Prometi'm que no hi tornarà mai més.—J. E.: He transmès el seu encarrec a l'Administració. La carta no l'hi puc publicar. Es massa llarga y s'entreté en detalls poc interessants.—R. y G.: Per poc espai que'ns sobri l'insertarem.—L. B.: Sento no poderlo complaure.—F. C.: Li prego, pera una altra vegada, més concisió. Disposem de tan poc lloc pera les cartes de fora!—M. R. (Premià de Mar): Tal com està, resulta impublicable. Y com que no dispo de temps ni d'humor pera entretenirme en correccions... *velay!*—Lluís Juher Sala: La *primera* es de l'*hu*, y per això m'agrada *tres* vegades més que la *segona*. Fixi's que això també sembla una xarada, però no rumi, que no ho es.—Xarel·lo: Per ara no'm tenim pas ganes. Més endavant no ho sé. Tot depèn de l'impressió de la segona lectura... y d'altres circumstancies.—Mulió y Platina: Això no es un trenca-closques; això es una desgracia ortogràfica. Ont ho ha après que *actualitat* s'escrigui ab *h*?

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Oim, 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Campanya electoral

—¡Feligresos! Deixemnos de religió y de romansos. Aquets dies, no hi ha més religió que la política.